

opatření v té míře, že vláda se zmocňuje, aby od nich upustila potud, pokud dle uznání ministerstva se to státi může. Toto zmocnění, aby vláda od nich upustila, znamená totéž, co v nařízení výraz, že odpadají, pokud požadovány nebudou, t. j. vláda je tu zmocněna je nepožadovati, a když je tedy výslovně nepožádá, dráze neuloží, je tím úleva poskytnuta. Nic jiného však nepraví ani zákon z roku 1910, jenže sesiluje rozkaz: jest upustiti, pokud to poměry dle uznání ministerstva dopouštějí. Když tedy závory nejsou, nemusí dokazovati dráha, že jí úleva výslovně a konkrétně povolena byla, nýbrž naopak její odpůrce musí dokázati, že jí to které bezpečnostní opatření, zde tedy zřízení závor, výslovně ministerstvem pro ten který přechod předepsáno bylo. O to se však žalobce ani nepokusil, ani toho netvrdil, na námítku žalované strany, že dráha není povinna zříditi závory, ani se nevyjádřil, nýbrž jen v dovolání brání se tím, že zákona z roku 1910 nelze na žalovanou dráhu užiti, ježto stavěna byla před rokem 1910. Než před tímto zákonem byly zcela obdobné předpisy již od roku 1883, a že by sporná dráha dotovala již z doby před tím, netvrdí. 2. Závor tedy nebylo třeba a nebyla proto hlavní dráha povinna je postavit. Opatření zákonné, od kterého jest osvobozena, nelze jí ukládati jako opatření věci přiměřené, jak pívá stolice neprávem činí. Že však hlavní dráha při jízdě, za které úraz se stal, zachovala všechny předpisy pro místní dráhy, zejména i příslušnou zvolněnou jízdu, zjistily nižší stolice, proč se na jejich důvody odkazuje.

Čís. 2320.

Nejde o zboží prostředního druhu a prostřední jakosti, odporuje-li zákonu o falšování potravin (ze dne 16. ledna 1896, čís. 89 ř. zák. na rok 1897). Lhostejno, že zboží souhlasí se vzorkem, jenž byl právě tak vadným. I při koupi podle vzorku musí zboží vyhovovati čl. 335 obch. zákona.

(Rozh. ze dne 27. února 1923, Rv I 747/22.)

Žalobce objednal u žalovaného koření, jež hotově zaplatil. Zjistiv napotom, že koření jest bezcenné, domáhal se vrácení kupní ceny. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodu:

Dovolací soud přisvědčuje právnímu posouzení soudu odvolacího. Soud první stolice sice zjistil, že žalovaný neprodal žalobci koření, o něž je spor, podle vzorku, nýbrž beze vzorku s vyníčenou a slíbenou podmínkou, že koření to jest zaručeně čisté. Dovolatel napadl toto zjištění ve svém odvolání, leč soud druhé stolice, který je označil nedostatečným, neučinil opačného zjištění, že žalovaný prodal žalobci tymián a bobkový list podle vzorku, a nemůže proto dovolací soud opřít se při svém rozhodnutí ani o zjištění první, které bylo napadeno v odvolání, leč odvolacím soudem nepřezkoumáno, ani o zjištění, že prodáno bylo podle vzorku, kterého odvolací soud neučinil a kterého se žalovaný neprávem ve svém dovolání dovolává. I dovolací soud však připouští souhlasně se soudem odvolacím, že ani v tom nejpriznivějším případě,

který žalovaný tvrdí, kdyby byl totiž prodal koření žalobci podle vzorku, nelze jeho námitce, že zboží vyhovuje vzorku, přiznati význam. Soud první stolice zjistil a toto zjištění nebylo v dovolání napadeno, nýbrž bez závady odvolacím soudem převzato, že bobkový list ve vzorcích označených pod čís. 1, 2, 3, 4, 6, 16, 19, 20 a 21 jest zboží nikoli úplně čisté a méněcenné, vzorky pak čís. 5 a 7 zbožím ne-li přímo falšovaným, tedy alespoň značně znečištěným jinými listy, a vzorky čís. 13, 14, 15, 17 a 18 že mají částice jiných příměsí a že zboží vůbec jest porušeno stonky a větvičkami bezcennými, ke koření se nehodícími. Pokud jde o tymián, bylo zjištěno, že zboží to jest porušeno bezcennou příměsí nějakých stonků a zfalšované a znehodnocené. Tvrdí-li nyní žalovaný, že toto zboží úplně vyhovuje vzorku, zaslanému žalobci, neznamená to nic jiného, než že žalovaný poslal žalobci vzorek právě takového druhu, jako jest zboží svrchu zmíněné. Toto jeho jednání naprosto však nelze uvést v soulad se zásadami víry a poctivosti v obchodním styku. Žalobce musil zajisté, hledě k této zásadě, předpokládati, že dostane od žalovaného jak vzorek, tak i zboží prostředního druhu a jakosti, jak ustanovuje čl. 335 obch. zák. Zboží, jemu skutečně zaslané, nelze však nazvat vůbec o b c h o d n í m z b o ž í m prostředního druhu a jakosti, neboť jest znečištěno, ba dokonce i zfalšováno a vůbec nemůže býti předmětem obchodu, neboť žalobce, chovaje je na prodej nebo prodávaje je, vydával by se nebezpečí trestního stíhání ve smyslu zákona ze dne 16. ledna 1896, čís. 89 ř. zák. z roku 1897. Za tohoto stavu věci jest však lhostejno, zda žalobce, kdyby byl vzorek dostal, mohl jej zkoumati a že tak neučinil, neboť zboží nevyhovuje požadavku čl. 335 obch. zák., a žalobce nebyl povinen, zboží přijmouti, tím méně zaplatiti (čl. 346 obch. zák.); žalovaný drží kupní cenu neprávem a žalobní nárok žádající její vrácení jest plně odůvodněn. Tento výklad kupní smlouvy mezi žalobcem a žalovaným hovoří úplně stanovisku čl. 278 obch. zák., že dlužno vykládati smlouvy podle vůle stran; podle té jest míti za to, že i v případě koupě vedle vzorku mělo býti dodáno zboží vyhovující aspoň ustanovení čl. 335 obch. zák. a ne znečištěné a dokonce i zfalšované. Tím padá námitka žalovaného, jež vlastně jest jedinou námitkou s právního hlediska v dovolání činěnou, že žalobce měl povinnost, vzorek zkoumati a, neučiniv tak, že zanedbal péči řádného obchodníka a nemůže již proti jakosti zboží ničeho namítati.

Čís. 2321.

Žalovati o rozdělení společné nemovitosti jest legitimován pouze knihovní vlastník, tento však i tehda, když svůj podíl převedl mimo-knihovně na jiného.

(Rozh. ze dne 27. února 1923, Rv I 872/22.)

Žalobě na zrušení spoluvlastnictví pozemku, jenž byl polovicí knihovně připsán žalobci, procesní soud první stolice vyhověl, o d v o l a c í s o u d ji zamítl. D ů v o d y: Soud první stolice při